

SZAKIRODALOM.

Wiesner, Jakob: *Der ungarische Buchhandel*. (Budapest, 1913.) Herausgegeben durch das vorbereitende Komitee der achten Tagung des internationalen Verleger-Kongresses. (Hornyánszky Viktor-ny.) 8-r. 70 l.

U. a. *Histoire de la librairie hongroise*. Budapest, 1913. Publiée par le comité d'organisation de la huitième session du congrès international des éditeurs. (Hornyánszky Viktor-ny.) Nagy 8-r. 30 l.

U. a. *The history of the hungarian booktrade*. Budapest, 1913. Published by the organising-committee of the eighth session of the international publisher's congress. (Hornyánszky Viktor-ny.) Nagy 8-r. 30 l.

Ezen három különböző nyelven, különböző izlésben, de egyforma műgonddal kiállított azonos tartalmú füzet a VIII. könyvkiadói kongresszus ötletéből látott napvilágot. Bővebb megbeszélésekre nem terjeszkedünk ki, mivel a mű nem egyéb, mint WIESNERnek a *Oesterreich-Ungarische Buchhändler Korrespondenz* ötvenedik évfolyama jubileumi számában megjelent s e folyóiratban annak idején bőven ismertett¹ cikkének az új lenyomata, illetve fordítása néhány a legújabb eseményekre vonatkozó betoldással, apróbb pótlásokkal, egy pár alkalmi frázissal megtoldva. Helyreigazításai közül megemlítjük, hogy JÓKAI összes művei 9000, a SZILÁGYI-féle millenáris magyar történet pedig 18.000 példányban kelt el. A pótlások közt legérdekesebb, hogy a RÉVAI-lexikonból 22.000 példányon adtak túl a kiadó buzgó ügynökei. Az újabb pótlások közt kevés izlésről tanuskodik az a szertelen tömjénezés, amellyel WIESNER *A műveltség könyvtára* című vállalatnak s a vállalat megteremtéséért RANSCHBURG Viktor kongresszusi elnöknek adózik. E kötetek egy része tartalmilag oly kevésbé sikerült, illusztrativ

¹ V. ö. Magyar Könyvszemle 1910. 175—176.

részében pedig annyira gyöngé, illetve annyira függ a hasonló német vállalkozástól, hogy különösebb kiemelésük s e tények elhallgatása épen nem indokolt. Az ítélőképesség sajnálatos hiányáról tanuskodik az is, hogy a magyar könyvkiadás «nagyjelentőségű» faktorai sorában egy rangba kerül a Magyar Tudományos Akadémia, a Szent-István-Társulat vagy a Természettudományi Társulat és az — Izraelita Magyar Irodalmi Társaság (57. l.) Az is csak *cum grano salis* értendő, hogy a régi és új olcsó gyűjteményes vállalatoknál a fordítást «besorgen sachverständige, anerkannte Schriftsteller». (61 l.) Az is szertelenül túlzott állítás, hogy az *Én ujságom* által «wurde eigentlich die Kinder-und Jugendliteratur Ungarns' begründet». Az is helyreigazításra szorul, hogy az *Egyetemes Regénytár* ára kötetenkint 1 K, minthogy évek óta 1 K 20 fillérre emelte a SINGER és WOLFNER-cég az egyes kötetek árát. Csodáljuk, hogy WIESNER, aki a céghez tartozik, e sajnálatos tényről megfeledezett. Azt sem értjük, hogy a gyűjteményes vállalatok sorából, amelyek közt a rég megszűnt *Athenaeum Olvasótár* (helyesen Olvasótára, az efféle nyelvtanilag helytelen címek csupán a *Nyugat* térfoglalása óta divatoznak) is szerepel, miért maradtak ki a ma is kapható *Családi Könyvtár* vagy *Legjobb könyvek* című vállalatok? A STAMPFEL-féle *Tudományos zsebkönyvtár*, egyetlen olcsó «tudományos» vállalatunk, is megérdemelte volna a megemlítést.

E kifogások azonban nem vonnak le sokat a mű érdeméből, mely mint a kongresszus látogatói számára készült tájékoztató, elég jól felel meg feladatának.

GVALUS ISTVÁN.

Hellebrant Árpád. *A magyar történeti irodalom 1912-ben. Melléklet a «Századok» 1913. évi folyamához.* Budapest, 1913. Athenaeum r.-t. 8-r. 57 l.

Azt hiszem a történettudomány minden magyar művelője nagy örömmel vette a Magyar Történelmi Társulat választmányának múlt év december havi ülésén hozott határozatát, mellyel LUKINICH Imre indítványára egy történeti évi bibliográfia kiadását határozta el, mely a *Századok* eddigi nem sokat érő *Új könyvek* rovatát van hivatva helyettesíteni. Az is megnyugvással tölthetett el mindenkit, hogy a Társulat vezetősége a munkára egyik leggyakorlottabb, a legelrejtettebb cikkek felkutatásában is bámulatosan jártas és gondos szakférfiút, HELLEBRANT Árpádot nyerte meg. E választás eleve biztosítja, hogy az új vállalkozásnál a bibliográfiai összeállítások legfőbb, habár a dolog természetéből